

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [http://www.risaleonline.com/soru-cevap/kader-mazi-ve-mustakbel]

[Kader ve Cüz'î İrade](#) [Risale-i Nur](#) [Risale-i Nur Mütalaası](#)

Soru

Kader Mazi ve Müstakbel

"Cebir ve i'tizâlde birer dâne-i hakîkat bulunur" Ey tâlib-i hakîkat! Mâzîye hem musibet; müstakbel ve ma'siyet ayrı görür Őerîat. Mâzîye, mesâibe nazar olur kadere, söz olur cebriye. Müstakbel ve meâsî, nazar olur teklîfe, söz olur i'tizâle. İ'tizâl ile Cebir Őurada barıŐırlar. Őu bâtil mezheplerde birer dâne-i hakîkat mevcûd, mûndericidir, mahsûs mahalli vardır. Bâtil olan ta'mîmdir." (Lemaat)

Yukarıdaki yeri izah eder misiniz?

Cevap

Ehl-i Sünnet itikadına göre insanın başından geçmiş olaylara ve musibetlere hüznün ve ye'sin ilacı olmak maksadıyla kader olarak bakabilir, yani kişi kaderimde olduğu için bunlar başıma geldi diyebilir avam bunu kullanabilir lakin gelecek zaman için elindeki iradeyi atıp da kaderi kullanamaz. Ta ki mesuliyet ondan kalkmasın, işte bu noktada mazide musibetlerde kaderi kullanmak caizdir lakin müstakbelde kullanmak ise caiz degildir. İrade olduğu için mesuliyet vardır insan suçunu kadere atamaz.

Cebriye der ki; basımıza gelen herşey hatta işlediğimiz günahlar dahi kaderden dolaydır. İnsan rüzgarın önünde savrulan yaprak gibidir, kadere karşı koyamaz. Bu görüş batıldır çünkü böyle söyleyerek insandan mesuliyeti kaldırır. Fakat Cebriye, böyle söyleyerek, irade-i ilahiyeyi öne çıkarmak istemişlerdir. Lakin Üstad Hazretleri, sadece maziye ve musibetlere böyle bakılabilir diyerek bu noktada cebriye de bir dane- i hakikat olduğunu söyler. Cebriyedeki dane-i hakikat; sadece maziye ve musibetlerde ki bakış açıdır. Fakat bu nazar müstakbelde cari değildir, yanlış olan tamimdir yani maziyi mustakbeli ve hazır zamanı içine alarak umumileştirmektir

Mutezile der ki; insan kendi fiillerinin halıkıdır yani fiillerini kendisi yaratır bu noktada insan tamamen mesuldür. Allah'ın kudret sıfatını insana verir ki bu da batıl bir görüştür. Halbuki herseyin yaratıcısı Allah olduğu gibi insanın fiillerinin yaratıcısı da Allah'tır. Lakin iradeyi ve mesuliyeti öne çıkarmak istemişler, Üstad işte bu noktada mutezilede de bir dane- i hakikat olduğunu söyler. Fakat Üstad Hazretleri; mutezilenin bu görüşünü sadece müstakbelde istimal edilebilir der ve ancak sorumluluk ve mesuliyet noktasında bakılabilir diyerek cebirin mazi ve musibetler noktasında ve itizalin de müstakbel ve teklif noktasında ehli sünnetle barıştığını ifade eder.